

ΣΟΦΟΚΛΗΣ

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ

Λόγος μὲν ἐστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν
θάνῃ τις, οὐτ' εἰ χρηστὸς οὐτ' εἴ τω κακός·
ἐγὼ δὲ τὸν ἐμόν, καὶ πρὶν εἰς Ἴδου μολεῖν,
ἔξοιδ' ἔχουσα δυστυχή τε καὶ βαρύν,
ἣτις πατρός μὲν ἐν δόμοισιν Οἰνέως
ναίουσ' <ἔτ'> ἐν Πλευρῶνι νυμφείων ὄκνον
ἄλγιστον ἔσχον, εἴ τις Αἰτωλὶς γυνή.
Μνηστήρ γάρ ἦν μοι ποταμός, Ἀχελῶν λέγω,
ὅς μ' ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξήτει πατρός,
φοιτῶν ἐναργῆς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος
δράκων ἐλικτός, ἄλλοτ' ἀνδρείω τύπῳ
βούκρανος, ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
κρουνοὶ διερραίνοντο κρηναίου ποτοῦ.
Τοιόνδ' ἐγὼ μνηστήρα προσδεδεγμένη
δύστηνος αἰεὶ κατθανεῖν ἐπηυχόμην,
πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναί ποτε.
Χρόνῳ δ' ἐν ὑστέρω μὲν, ἀσμένῃ δέ μοι,
ὁ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς,
ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν μάχης
ἐκλύεται με· καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνων
οὐκ ἂν διείπομι, οὐ γὰρ οἶδ', ἀλλ' ὅστις ἦν
θακῶν ἀταρβῆς τῆς θέας, ὃδ' ἂν λέγοι·
ἐγὼ γὰρ ἤμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ
μή μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ.
Τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς Ἀγώνιος καλῶς,
εἰ δὴ καλῶς· λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν
ξυστᾶσ' αἰεὶ τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω,
κεῖνου προκηραίνουσα· νύξ γὰρ εἰσάγει
καὶ νύξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.
Καφύσαμεν δὴ παῖδας, οὓς κεῖνός ποτε,
γῆτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβῶν,
σπείρων μόνον προσεΐδε κάξαμῶν ἄπαξ·
τοιούτος αἰὼν εἰς δόμους τε καὶ δόμων
αἰεὶ τὸν ἄνδρ' ἔπεμπε λατρεύοντά τω.
Νῦν δ' ἠνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελῆς ἔφυ,
ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσασ' ἔχω.
Ἐξ οὗ γὰρ ἕκτα κεῖνος Ἴφίτου βίαν,
ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχίνι τῆδ' ἀνάστατοι
ξένῳ παρ' ἀνδρὶ ναίομεν, κεῖνος δ' ὅπου
βέβηκεν οὐδεὶς οἶδε, πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
ὠδῖνας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται.
Σχεδὸν δ' ἐπίσταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν·
χρόνον γὰρ οὐχὶ βαιόν, ἀλλ' ἤδη δέκα

μήνας πρὸς ἄλλοις πέντ' ἀκήρυκτος μένει.
Κᾶστιν τι δεινὸν πῆμα· τοιαύτην ἔμοι
δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
θεοῖς ἄρωμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.

ΔΟΥΛΗ ΤΡΟΦΟΣ

Δέσποινα Δηάνειρα, πολλὰ μὲν σ' ἐγὼ
κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ' ὀδύρματα
τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γοωμένην·
νῦν δ', εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν
γνώμαισι δούλαις, κάμῃ χρῆ φράσαι τόσον·
πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις, ἀτὰρ
ἄνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινά,
μάλιστα δ' ὄνπερ εἰκὸς Ὑλλον, εἰ πατρὸς
νέμοι τιν' ὄραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν;
Ἐγγὺς δ' ὄδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρόσκει δόμους,
ὥστ', εἴ τί σοι πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
πάρεστι χρῆσθαι τάνδρῳ τοῖς τ' ἔμοις λόγοις.

ΔΗ. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, κάξ ἀγεννήτων ἄρα
μῦθοι καλῶς πίπτουσιν· ἦδε γὰρ γυνὴ
δούλη μὲν, εἶρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.

ΥΛΛΟΣ

Ποῖον; δίδαξον, μήτερ, εἰ διδακτά μοι.

ΔΗ. Σὲ πατρὸς οὕτω δαρὸν ἐξενωμένου
τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν αἰσχύνην φέρει.

ΥΛ. Ἄλλ' οἶδα, μύθοις εἴ τι πιστεύειν χρεῶν.

ΔΗ. Καὶ ποῦ κλύεις νιν, τέκνον, ἰδρῦσθαι χθονός;

ΥΛ. Τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον ἐν μήκει χρόνου
Λυδῆ γυναικί φασὶ νιν λάτρην πονεῖν.

ΔΗ. Πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.

ΥΛ. Ἄλλ' ἐξαφεῖται τοῦδ' ἄρ', ὡς ἐγὼ κλύω.

ΔΗ. Ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανῶν ἀγγέλλεται;

ΥΛ. Εὐβοῖδα χώραν φασίν, Εὐρύτου πόλιν,
ἐπιστρατεύειν αὐτὸν ἢ μέλλειν ἔτι.

ΔΗ. Ἄρ' οἴσθα δῆτ', ὦ τέκνον, ὡς ἔλειπέ μοι
μαντεῖα πιστὰ τῆσδε τῆς χώρας πέρι;

ΥΛ. Τὰ ποῖα, μήτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνωῶ.

ΔΗ. Ὡς ἡ τελευταῖαν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν,
ἢ τοῦτον ἄρας ἄθλον εἰς τό γ' ὕστερον
τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον εὐαίων' ἔχειν.

Ἐν οὖν ροπῇ τοιαύδε κειμένῳ, τέκνον,
οὐκ εἴμι ξυνέρξων, ἠνίκ' ἢ σεσώσμεθα
κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα;

ΥΛ. Ἄλλ' εἴμι, μήτερ· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
βάξιν κατήδη τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆ·
νῦν δ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ εἶα πατρὸς
ἡμᾶς προταρβεῖν οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.
Νῦν δ' ὡς ξυνήμη', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ
πάσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.

ΔΗ. Χῶρει νυν, ὦ παῖ· καὶ γὰρ ὕστερῳ τό γ' εὖ
πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολιῶ.